

Motion till riksdagen 2025/26:2069

av **Kerstin Lundgren (C)**

Nolltolerans mot barnsoldater i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om uttalad nolltolerans mot barnsoldater i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Barnkonventionen är tydlig, alla barn har rätt till liv och att utvecklas på bästa sätt (artikel 6). Alla barn ska skyddas från våld och skada (artikel 19). Vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa (artikel 3).

Det som vi nu sett hända är hur hänsynslösa krafter i den kriminella miljön med olika lockelser och hot rekryterar barn för att göra grovjobbet för gängen. De blir barnsoldater i den kriminella miljön. Samhället måste tydligt visa att vi inte accepterar detta. Det måste gälla nolltolerans mot barnsoldater i Sverige. För alla som rekryterar barn till den kriminella miljön måste gälla skärpta straff men också tydliga fördömanden. Hela samhället måste mobiliseras och inte minst måste det bli en folkrörelse mot barnsoldater. På samma sätt som vi sett betydelsen av ”Non Smoking Generation” för att minska tobaksbruket har vi sett hur ungas arbete för att vända en negativ trend bland

unga kan bli framgångsrikt. Det handlar om nya förebilder och bryta gänginflencers inflytande.

Det är självklart viktigt att regeringen samlar samhället till en kamp mot barnsoldater. Det handlar om förebyggande åtgärder i högre utsträckning för att tidigt påverka bilden av de kriminella gängen bland barn. Självklart handlar det även om att vidta alla lämpliga lagstiftningsåtgärder, administrativa åtgärder och andra åtgärder för att råda bot på den utveckling vi sett.

Sverige har inte lyckats med att leva upp till barnkonventionen när barn dödar andra barn och själva dödas i allt högre takt. Hårda straff, misslyckade HVB- och Sis-hem och överfyllda fängelser verkar inte avskräckande och är bara, även när de fungerar, en mindre del av lösningen när det gäller dessa unga utförare. Södertälje har länge varit drabbat av att gängkriminella fejt utnyttjar barn till att göra det smutsiga arbetet med endast egen vinning som anledning. Fler barn borde inte få dö i Sverige p.g.a. gängkriminalitet. För detta krävs det en nationell uttalad nolltolerans, där barnskjutningar ges särskilt fokus och riktade insatser. Det ställer krav på alla inblandade. Ett krav som inte ska gömmas bakom den viktiga allmänna bekämpningen av kriminalitet, i synnerhet gängkriminaliteten.

För att utföra framgångsrika insatser måste alla parter involveras: kompisar, föräldrar, skola, sociala myndigheter, föreningslivet, kommunen och statliga institutioner som exempelvis Arbetsförmedlingen, polis och många fler. Men ytterst måste regeringen prioritera resurser för att arbetet ska lyckas. Danmark har under senare tid lyfts som en förebild och så sent som 28 augusti 2024 publicerades en artikel i DN om hur en skola från att ha haft liknande problem fått bort rekryteringar till gäng och samtidigt ökat gymnasiebehörigheten på sju år från 63 % till 100 %. Det kräver självklart sektorsövergripande prioriteringar där samarbete är ett nyckelord. Goda exempel måste lyftas och en tydlig kraftsamling göras för att mobilisera samhället mot att barn blir grova brottslingar, barnsoldater som hänsynslösa gäng utnyttjar. Inte sällan med förebilder från andra delar av världen. Sverige kan bättre och vi har gjort bättre. Nu är det hög tid för regeringen att vidta de åtgärder som krävs för att våra svenska ”barnsoldater” skall befrias från gängen och åter få vara barn med drömmar om en bättre framtid utan rädsla att bli skjutna eller behöva skjuta, utan våld och brottslighet.

Socialutskottet och riksdagen har avslagit ovanstående krav med hänvisning till både nya uppdrag och den nu antagna nya Socialtjänstlagen. Men riksdagen och regeringen har i andra sammanhang uttalat tydliga mål om "Nolltolerans" varför det bör göras även när det gäller nolltolerans för barnsoldater i Sverige och verkligen genomföra en bred kampanj för att vända bilden hos unga och bryta utvecklingen.

Kerstin Lundgren (C)